

Konstrukcja punktu łożyskowania: luz łożyskowy, pasowanie właczane

Teoretyczny luz łożyskowy

Tuleje z materiałów KS PERMAGLIDE® P1 i P2 są montowane w obudowie metodą pasowania właczanego, co zapewnia ich stabilne zamocowanie promieniowe i osiowe. Nie jest tu konieczne żadne dodatkowe mocowanie. Z wartości tolerancji podanych w tabeli 1 dla obudów i wałów sztywnych wynikają następujące parametry:

- pasowania właczane
- luz łożyskowy zgodny z tabelą 6

Teoretyczny luz łożyskowy oblicza się w następujący sposób:

$$[12] \quad \Delta s_{\max} = d_{G\max} - 2 \cdot s_{3\min} - d_{W\min}$$

$$[13] \quad \Delta s_{\min} = d_{G\min} - 2 \cdot s_{3\max} - d_{W\max}$$

Δs_{\max} [mm]	maksymalny luz łożyskowy
Δs_{\min} [mm]	minimalny luz łożyskowy
$d_{G\max}$ [mm]	maksymalna średnica otworu ślepego obudowy
$d_{G\min}$ [mm]	minimalna średnica otworu ślepego obudowy
$d_{W\max}$ [mm]	maksymalna średnica wału
$d_{W\min}$ [mm]	minimalna średnica wału
$s_{3\max}$ [mm]	maksymalna grubość ścianki
$s_{3\min}$ [mm]	minimalna grubość ścianki (patrz tab. 4)

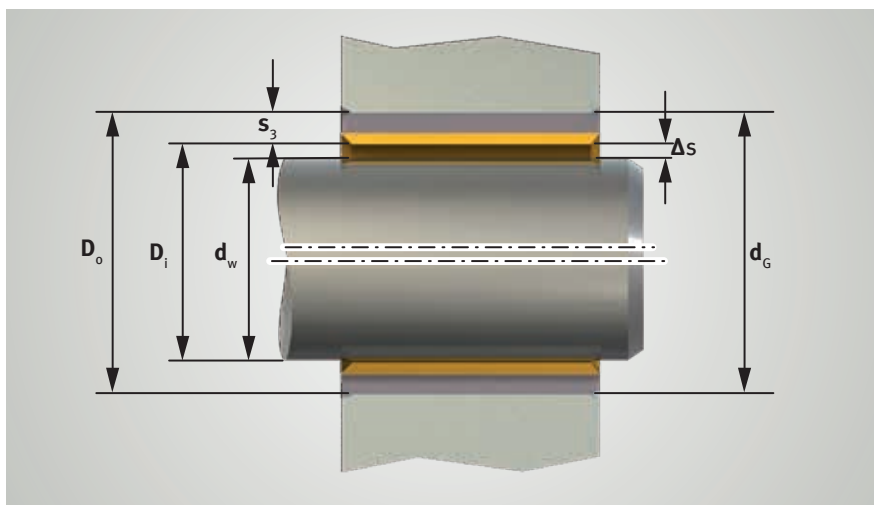
Uwaga: Przy kalkulacji luzu łożyskowego nie zostało uwzględnione poszerzenie otworu ślepego obudowy.

Wymagane do kalkulacji pokrycia U wartości tolerancji dla otworu ślepego obudowy są podane w tabeli 1, a wartości odchytek wymiarów dla zewnętrznej średnicy tulei D_o w tabeli 2.

* na zapytanie

Możliwość zmian i niezgodności rysunków zastrzeżona.

Przyrządkowanie i elementy zamienne: patrz informacje podane w aktualnie obowiązujących katalogach, na płycie TecDoc albo w systemach opartych na informacjach TecDoc.

Rys. 1: Teoretyczny luz łożyskowy Δs

Jakość pasowania właczanego i luz łożyskowy

Jakość pasowania właczanego i luz łożyskowy można modyfikować przy użyciu parametrów podanych w tab. 7:

- przy wysokich temperaturach otoczenia
- w zależności od materiału obudowy
- w zależności od grubości ścianki obudowy

Jeżeli mają obowiązywać mniejsze tolerancje luzu, mniejsze muszą też być tolerancje parametrów wału i otworu.

Uwaga: Przy stosowaniu wałów o polu tolerancji h luz łożyskowy dla $5 \leq d_w < 80$ (P10, P14, P147) i $d_w < 80$ (P 11) należy sprawdzić zgodnie z równaniami [12] dla Δs_{\max} i [13] dla Δs_{\min} .

Przedział średnicy	KS PERMAGLIDE®		
	P10, P14, P147*	P11	P20, P200
Wał			
$d_w < 5$	h6	f7	h8
$5 \leq d_w < 80$	f7	f7	h8
$80 \leq d_w$	h8	h8	h8
Otwór ślepy obudowy			
$d_G \leq 5,5$	H6	-	-
$5,5 < d_G$	H7	H7	H7

Tab. 1: Zalecane wartości tolerancji montażowych

Średnica zewnętrzna tulei D_o		Odchyłki wymiarów (próba A wg DIN ISO 3547-2)			
		P10, P14, P147*, P20, P200		P 11	
		górna	dolna	górna	dolna
$D_o \leq$	10	+0,055	+0,025	+0,075	+0,045
$<D_o \leq$	18	+0,065	+0,030	+0,080	+0,050
$<D_o \leq$	30	+0,075	+0,035	+0,095	+0,055
$<D_o \leq$	50	+0,085	+0,045	+0,110	+0,065
$<D_o \leq$	80	+0,100	+0,055	+0,125	+0,075
$<D_o \leq$	120	+0,120	+0,070	+0,140	+0,090
$<D_o \leq$	180	+0,170	+0,100	+0,190	+0,120
$<D_o \leq$	250	+0,210	+0,130	+0,230	+0,150
$<D_o \leq$	305	+0,260	+0,170	+0,280	+0,190

Tab. 2: Odchyłki średnicy zewnętrznej D_o

Średnica wewnętrzna tulei D_i		Grubość ścianki s_3	Odchyłki wymiarów wg DIN ISO 3 547-1, tabela 3, szereg B			
			P10, P14, P147*		P 11	
			górna	dolna	górna	dolna
$D_i <$	5	0,75	0	-0,020	-	-
		1	-	-	+0,005	-0,020
$\leq D_i <$	20	1	+0,005	-0,020	+0,005	-0,020
$\leq D_i <$	28	1,5	+0,005	-0,025	+0,005	-0,025
$\leq D_i <$	45	2	+0,005	-0,030	+0,005	-0,030
$\leq D_i <$	80	2,5	+0,005	-0,040	+0,005	-0,040
$\leq D_i <$	120	2,5	-0,010	-0,060	-0,010	-0,060
$\leq D_i$		2,5	-0,035	-0,085	-0,035	-0,085

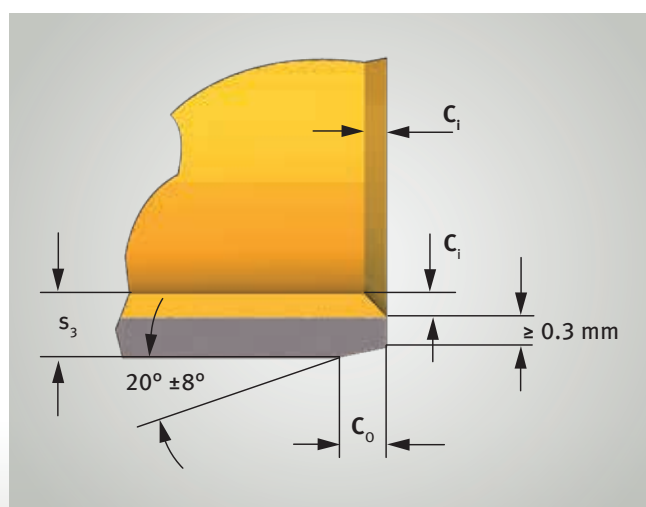
Tab. 3: Grubość ścianek s_3 dla tulei i tulei kołnierzowych P1

Średnica wewnętrzna D_i		Grubość ścianki s_3	Odchyłki wymiarów wg DIN ISO 3 547-1 Tabela 3, szereg D, P20, P200		
$\leq D_i <$	$\leq D_i$		górna	dolna	
8	$\leq D_i <$	20	1	-0,020	-0,045
20	$\leq D_i <$	28	1,5	-0,025	-0,055
28	$\leq D_i <$	45	2	-0,030	-0,065
45	$\leq D_i <$	80	2,5	-0,040	-0,085
80	$\leq D_i$		2,5	-0,050	-0,115

Tab. 4: Grubości ścianek s_3 dla tulei z materiału KS PERMAGLIDE® P20/P200

Grubość ścianki s_3	Faza zewnętrzna, bezwiórowa C_o	Ukos krawędzi wewn. C_i	
		min.	maks.
0,75	0,5±0,3	0,1	0,4
1	0,6±0,4	0,1	0,5
1,5	0,6±0,4	0,1	0,7
2	1,0±0,4	0,1	0,7
2,5	1,2±0,4	0,2	1,0

Tab. 5: Faza zewnętrzna C_o i ukos krawędzi wewnętrznej C_i (rys. 2) dla tulei metrycznych, wg DIN ISO 3 547-1, Tabela 2

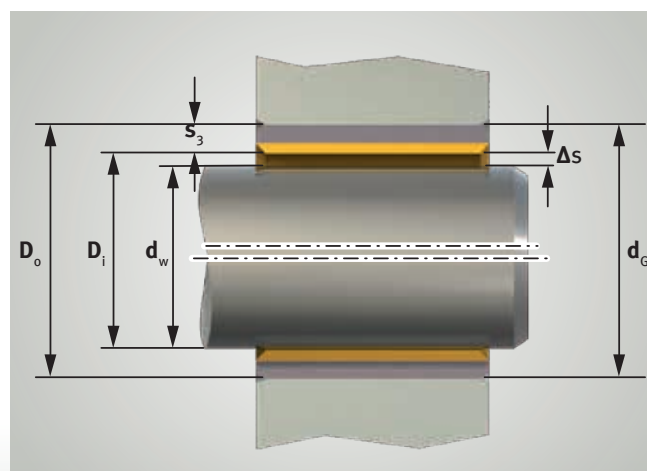
Rys. 2: Faza zewnętrzna C_o und ukos krawędzi wewnętrznej C_i dla wymiarów metrycznych

Teoretyczny luz łożyskowy

Średnica zewnętrzna kołnierza		Luz łożyskowy Δs			
		P10, P11, P14, P147*		P20, P200	
D_i (mm)	D_o (mm)	Δs_{min} (mm)	Δs_{max} (mm)	Δs_{min} (mm)	Δs_{max} (mm)
2	3,5	0	0,054	–	–
3	4,5	0	0,054	–	–
4	5,5	0	0,056	–	–
5	7	0	0,077	–	–
6	8	0	0,077	–	–
7	9	0,003	0,083	–	–
8	10	0,003	0,083	0,040	0,127
10	12	0,003	0,086	0,040	0,130
12	14	0,006	0,092	0,040	0,135
13	15	0,006	0,092	–	–
14	16	0,006	0,092	0,040	0,135
15	17	0,006	0,092	0,040	0,135
16	18	0,006	0,092	0,040	0,135
18	20	0,006	0,095	0,040	0,138
20	23	0,010	0,112	0,050	0,164
22	25	0,010	0,112	0,050	0,164
24	27	0,010	0,112	0,050	0,164
25	28	0,010	0,112	0,050	0,164
28	32	0,010	0,126	0,060	0,188
30	34	0,010	0,126	0,060	0,188
32	36	0,015	0,135	0,060	0,194
35	39	0,015	0,135	0,060	0,194
40	44	0,015	0,135	0,060	0,194
45	50	0,015	0,155	0,080	0,234
50	55	0,015	0,160	0,080	0,239
55	60	0,020	0,170	0,080	0,246
60	65	0,020	0,170	0,080	0,246
65	70	0,020	0,170	–	–
70	75	0,020	0,170	0,080	0,246
75	80	0,020	0,170	0,080	0,246
80	85	0,020	0,201	0,100	0,311
85	90	0,020	0,209	–	–
90	95	0,020	0,209	0,100	0,319
95	100	0,020	0,209	–	–
100	105	0,020	0,209	0,100	0,319
105	110	0,020	0,209	–	–
110	115	0,020	0,209	–	–
115	120	0,020	0,209	–	–

Średnica zewnętrzna kołnierza		Luz łożyskowy Δs			
		P10, P 11, P14, P147*		P20, P200	
D_i (mm)	D_o (mm)	Δs_{min} (mm)	Δs_{max} (mm)	Δs_{min} (mm)	Δs_{max} (mm)
120	125	0,070	0,264	–	–
125	130	0,070	0,273	–	–
130	135	0,070	0,273	–	–
135	140	0,070	0,273	–	–
140	145	0,070	0,273	–	–
150	155	0,070	0,273	–	–
160	165	0,070	0,273	–	–
180	185	0,070	0,279	–	–
200	205	0,070	0,288	–	–
220	225	0,070	0,288	–	–
250	255	0,070	0,294	–	–
300	305	0,070	0,303	–	–

Tab. 6: Teoretyczny luz łożyskowy po włożeniu metrycznych tulei lub tulei kołnierzowych, bez uwzględnienia możliwego poszerzenia otworu

Rys. 3: Teoretyczny luz łożyskowy Δs

* na zapytanie

Jakość pasowania wtlaczanego i luz łożyskowy

Konstrukcja i wpływ otoczenia	Skutek	Wymagana czynność	zaradcza
Obudowa z metali lekkich albo obudowa cienkościenna	Znaczne poszerzenie Za duży luz	Zmniejszyć otwór ślepy obudowy d_G	Obudowa jest poddawana silniejszym obciążeniom; nie wolno przekroczyć dozwolonego naprężenia obudowy.
Obudowa ze stali lub żeliwa przy wysokich temperaturach otoczenia	Mniejszy luz	Zmniejszyć średnicę wału d_w na każde 100°C powyżej temperatury pokojowej o 0,008 mm	
Obudowa z brązu lub stopów miedzi przy wysokich temperaturach otoczenia	Zła jakość pasowania wtlaczanego	Zmniejszyć otwór ślepy obudowy d_G , zalecana zmiana średnicy co 100°C powyżej temperatury pokojowej: $d_G -0,05\%$	Zredukować średnicę wału d_w o tę samą wartość, aby został zachowany luz łożyskowy.
Obudowa z aluminium przy wysokich temperaturach otoczenia	Zła jakość pasowania wtlaczanego	Zmniejszyć otwór ślepy obudowy d_G , zalecana zmiana średnicy co 100°C powyżej temperatury pokojowej: $d_G -0,1\%$	Zredukować średnicę wału o tę samą wartość d_w , aby został zachowany luz łożyskowy. Przy temperaturach poniżej 0°C obudowa jest poddawana silniejszym obciążeniom; nie wolno przekroczyć dozwolonego naprężenia obudowy.
Tuleje z grubszą warstwą antykorozyjną	Średnica zewnętrzna D_o za duża Za mały luz	Zwiększyć otwór ślepy obudowy d_G Przykład: grubość warstwy 0,015±0,003 mm stąd $d_G +0,03$ mm	Bez zastosowania odpowiednich środków zaradczych tuleja i obudowa byłyby poddawane większym obciążeniom.

Tab. 7: Błędy, ich skutki i środki zaradcze w zakresie jakości pasowania wtlaczanego i luzu łożyskowego przy wysokich temperaturach otoczenia, specjalnych materiałach obudów lub grubościach ścianek obudów

Informacje na temat konstrukcji punktu łożyskowania i obudowy znajdujące się w publikacji Service Information SI 1425